

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/48/2016
Identifikačné číslo spisu: 8114214212
Dátum vydania rozhodnutia: 14.04.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8114214212.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., so sídlom Košice, Komenského č. 50, IČO: 36570460, proti žalovanému G. D., bývajúcemu v A., zastúpenému advokátskou kanceláriou FP Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ružomerská č. 6, IČO: 47231599, o vydanie rozkazu na plnenie, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15 C 205/2014, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 24. septembra 2015 sp. zn. 2 Co 192/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozkazom na plnenie z 22. mája 2014 č.k. 15 C 205/2014-7 uložil žalovanému, aby do 90 dní zriadil na svojom dome vodovodnú prípojku k verejnému rozvodu. Proti tomuto rozkazu na plnenie podal žalovaný odpor.

Podaním z 5. augusta 2014 vzala žalobkyňa žalobu v celom rozsahu späť.

Okresný súd Prešov uznesením z 9. októbra 2014 č.k. 15 C 205/2014-27 rozkaz na plnenie zrušil, konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením z 18. decembra 2014 sp. zn. 1 Co 286/2014 prvostupňové uznesenie zrušil vo výroku o zrušení rozkazu na plnenie [lebo k jeho zrušeniu došlo už podaním odporu (§ 174b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 174 ods. 2 O.s.p.)] a tiež vo výroku o trovách konania [lebo v danom prípade nemalo byť rozhodnuté podľa ustanovenia aplikovaného súdom prvého stupňa (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.), ale podľa § 146 ods. 2 O.s.p.].

Okresný súd Prešov uznesením z 2. apríla 2015 č.k. 15 C 205/2014-42 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému do troch dní náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 209,73 €. V odôvodnení uviedol, že o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 224

ods. 1 O.s.p. a priznal žalovanému náhradu účelne vynaložených trov prvostupňového a odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za tri úkony (a/ prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady, b/ vypracovanie a podanie odporu, c/ odvolanie) a k tomu zodpovedajúcich režijných paušálov. Náhradu za úkon zo 6. augusta 2014, ktorý žalovaný označil ako „vypracovanie a podanie vyjadrenia na výzvu súdu“, súd žalovanému nepriznal, lebo tento úkon sa v spise nenachádzal. Napokon mu náhradu nepriznal ani za úkon z 27. marca 2015 označený ako „vyčíslenie trov súdneho konania“; podľa názoru súdu prvého stupňa nebol tento úkon vykonaný účelne.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením z 24. septembra 2015 sp. zn. 2 Co 192/2015 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.) a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že vec preskúmal bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa v predmetnej veci sú správne a súd prvého stupňa na ich podklade dospel k správnym právnym záverom. Konštatujúc správnosť dôvodov napadnutého uznesenia uviedol, že „vyjadrenie zo dňa 6. augusta 2014“ sa v čase rozhodovania súdu prvého stupňa v spise skutočne nenachádzalo, pričom nebolo úlohou súdu vyzývať právneho zástupcu žalovaného na predkladanie úkonu, ktorý je v jeho záujme. Súd prvého stupňa tiež správne konštatoval, že na opätovné vyčíslenie trov nebol právny zástupca žalovaného vyzývaný. Vyhláška č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb napokon ani nepočíta s odmeňovaním právneho zástupcu za takýto úkon, ktorý nie je bránením práva účastníka konania, ale slúži len na kvantifikovanie odmeny jeho právneho zástupcu. Podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dané dôvody pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Podľa jeho názoru mu v konaní bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súdy nezohľadnili obsah jeho podania urobeného v elektronickej podobe 7. augusta 2014. Konštatovanie odvolacieho súdu, že toto podanie sa v čase rozhodovania súdu prvého stupňa v spise nenachádzalo, nemení nič na tom, že súd ho už vtedy mal k dispozícii. Je bez právneho významu skutočnosť, že prvostupňový súd sa s obsahom tohto podania neoboznámil v dôsledku administratívne chybného postupu súdu. Súdy rozhodli nesprávne aj v tom zmysle, že mu nepriznali náhradu trov konania za úkon, ktorým vyčíslił trovy jeho právneho zastúpenia. Žalovaný v závere dovolania poznamenal, že konanie nezavinil a žalobkyňou bol vtiahnutý do súdneho sporu celkom neopodstatnene. Žiadal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že, dovolanie podal včas účastník konania zastúpený v súlade so zákonom (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých

rozhodnutí výslovně neustanovuje jinak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovně uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Vzhľadom na to, že najvyšší súd nemá v dovolacom konaní možnosť preskúmať správnosť každého rozhodnutia odvolacieho súdu, nemá ani neobmedzenú možnosť „zjednať“ nápravu dôsledkov prípadných nedostatkov, chýb, neúplností alebo iných nesprávností vyskytujúcich sa v rozhodnutiach všeobecných súdov.

2. Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V danom prípade je dovolanie napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalovaného smeruje proti uzneseniu, ktoré nemá znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., preto prípustnosť jeho dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolací súd nad rámec vyššie uvedeného poznamenáva, že podľa § 239 ods. 3 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu o trovách konania vylúčené aj vtedy, ak by dovolanie smerovalo proti uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

Vzhľadom na § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. najvyšší súd skúmal, či v konaní nedošlo k závažným procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998).

Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal; existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

3. Žalovaný namietal, že súdy mu v konaní odňali možnosť pred súdom konať. Dovolací súd preto uvádza, že dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je taký vadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Treba ale poznamenať, že nie každý procesne nesprávny postup súdu má za následok (až) procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2014, 3 Cdo 156/2014, 3 Cdo 74/2015). Vždy treba mať na zreteli, v akom štádiu konania a k akej nesprávnosti došlo, prípadne aké mala táto nesprávnosť dôsledky.

3.1. Okresný súd Prešov uznesením z 2. apríla 2015 č.k. 15 C 205/2014-42 nepriznal žalovanému náhradu trov za jeho úkon - vyjadrenie k žalobe zo 6. augusta 2014 s odôvodnením, že v čase rozhodovania súdu netvoril tento úkon obsah spisu. Dovolací súd napadnuté rozhodnutie

prvostupňového súdu potvrdil s tým, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa toto vyjadrenie nebolo súčasťou spisu (č.l. 67 spisu).

Zo spisu ale vyplýva, že žalovaný ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu založil do spisu fotokópie jeho elektronickej komunikácie a tiež príloh, ktoré doručil súdu. Časové a vecné súvislosti ich doručenia naznačujú, že ešte pred predložením veci na rozhodnutie o odvolaní tvorili už tieto podklady (vid' č.l. 49 až 57) súčasť spisu.

Pokiaľ odvolací súd - napriek tomu - rozhodol zohľadniac obsah spisu (stav) v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, a nie stav v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.), dopustil sa tzv. inej procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Procesná vada, ku ktorej tu došlo, je síce relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

3.2. Žalovaný zastáva názor, že mu patrila náhrada trov aj za ďalší jeho úkon (vyčíslenie trov konania) a súdy nerozhodli správne, pokiaľ mu túto náhradu nepriznali. Z obsahového hľadiska tu dovolateľ namieta, že napadnuté rozhodnutie - pokiaľ ide o náhradu trov za tento úkon - spočíva na nesprávnom právnom posúdení.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

4. Vzhľadom na to, že v danom prípade nie je dovolanie prípustné podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nepreukázala sa existencia procesnej vady tvrdenej žalovaným (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) ani ďalších väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.)

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.